

Total number of printed pages-11

4 (Sem-4/CBCS) SEC 1/2 (E-COM/E-FR)

2024

COMMERCE

(Skill Enhancement Course)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION - A

(E-Commerce)

Paper : COM-SEC-4014

OPTION - B

(E-Filing of Returns)

Paper : COM-SEC-4024

Full Marks : 50

Time : Two hours

***The figures in the margin indicate
full marks for the questions.***

Answer either in English or in Assamese.

Contd.

OPTION - A

(E-Commerce)

Paper : COM-SEC-4014

Choose the correct option from the following :

1×4=4

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ বিকল্পটো বাছনি কৰা :

(i) Which of the following E-Commerce models is concerned with the dealing of the consumers in between them?

তলৰ কোনটো ই-কমাৰ্চ আৰ্হিয়ে গ্ৰাহকসকলৰ নিজৰ মাজত লেনদেন কৰাত গুৰুত্ব দিয়ে?

- (a) B2B
- (b) B2C
- (c) C2C
- (d) C2B

(ii) The unique address of a webpage is known as

বেবপেজ এটাৰ একক ঠিকনাটোক কোৱা হয়

- (a) URL
- (b) ISP
- (c) Home page
- (d) HTTP

(iii) The full form of DSC is

DSC ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ হ'ল

(a) Digital Security Code

ডিজিটেল সুৰক্ষা কোড

(b) Digital Security Certificate

ডিজিটেল সুৰক্ষা প্ৰমাণপত্ৰ

(c) Digital Signature Code

ডিজিটেল স্বাক্ষৰ কোড

(d) Digital Signature Certificate

ডিজিটেল স্বাক্ষৰ প্ৰমাণপত্ৰ

(iv) Which HTML tag is used to break a line ?

এটা শাৰী ভাঙিবলৈ কোনটো HTML টেগ ব্যৱহাৰ কৰা হয়?

- (a) `< ln >`
- (b) `< br >`
- (c) `< bl >`
- (d) `< bk >`

2. Answer the following questions : $2 \times 3 = 6$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is encryption ?

এনক্রিপ্শ্বন কি ?

(b) What are Website and Web browser ?

ৱেবচাইট আৰু ৱেব ব্ৰাউজাৰ কি ?

(c) What is hyperlink ?

হাইপাৰলিংক কি ?

3. Write short notes on the following : (any two)
 $5 \times 2 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : (যিকোনো দুটা)

(a) Online banking

অনলাইন বেংকিং

(b) Key elements of E-Commerce business model

ই-কমাৰ্চ বাণিজ্য আৰ্হিৰ প্ৰমুখ উপাদান

(c) WWW

(d) Online Marketing

অনলাইন মাৰ্কেটিং

4. Answer the following questions : (any three)
 $10 \times 3 = 30$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো তিনিটা)

(a) What is E-Commerce? Mention the advantages and disadvantages of E-Commerce.
 $2 + 8 = 10$

ই-কমাৰ্চ কি? ই-কমাৰ্চৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ উল্লেখ কৰা।

(b) Briefly discuss the business models of E-Commerce.

ই-কমাৰ্চ ব্যৱসায় আৰ্হিবোৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(c) Briefly discuss the features of the IT Act, 2000.

আইটি এক্ট, 2000 ৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(d) What is e-payment system? Briefly discuss different methods of e-payment system.
 $2 + 8 = 10$

ই-পৰিশোধ প্ৰণালী কি? বিভিন্ন ই-পৰিশোধ প্ৰণালীৰ পদ্ধতিসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(e) What is e-commerce security? Mention different security threats. Mention the technology solutions for security.
 $2 + 5 + 3 = 10$

ই-কমার্চ সুৰক্ষা কি? বিভিন্ন সুৰক্ষা ভাবুকিসমূহ উল্লেখ
কৰা। সুৰক্ষাৰ বাবে প্ৰযুক্তি সমাধানসমূহ উল্লেখ কৰা।

(f) What is HTML tag? Write the usage of
any six tags in HTML. Mention the steps
to create HTML document. 1+6+3=10

HTML টেগ কি? HTMLৰ যিকোনো ছটা টেগৰ
ব্যৱহাৰ লিখা। HTML ডকুমেণ্ট তৈয়াৰ কৰিবলৈ
পৰ্যায়সমূহ উল্লেখ কৰা।

OPTION - B

Paper : COM-SEC-4024

(E-Filing of Returns)

1. Say whether the following statements are
True **or** False : 1×4=4

তলত দিয়া বিবৃতিসমূহ শুদ্ধ নে অশুদ্ধ কোৱা :

- (a) E-Filing is mandatory for a company.
এটা কোম্পানীৰ বাবে E-Filing বাধ্যতামূলক হয়।
- (b) Registration under GST is compulsory
for all seller/suppliers of goods/services.
GSTৰ অধীনত পঞ্জীয়ন সকলো সামগ্ৰী/সেৱা
বিক্ৰেতা/যোগানকাৰীৰ বাবে বাধ্যতামূলক।
- (c) Demat Account may be used to verify
ITR.
ITR পৰীক্ষা কৰিবলৈ 'ডিমেট একাউন্ট' ব্যৱহাৰ কৰিব
পাৰি।
- (d) TAN is a 10 digit alpha-numeric
number.
TAN হৈছে ১০ অংকৰ আলফা-সংখ্যাগত সংখ্যা।

2. Answer the following questions : $2 \times 3 = 6$

নিম্নলিখিত প্রশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

(a) What do you mean by E-filing ?

E-Filing বুলিলে কি বুজা?

(b) Write two features of GST.

GSTৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(c) What is TDS ?

TDS মানে কি?

3. Answer **any two** questions from the following :

$5 \times 2 = 10$

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Briefly explain **any five** limitations of E-filing.

E-Filing ৰ যিকোনো পাঁচটা অসুবিধা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Write a note on the history of introduction of GST in India.

ভাৰতত GST প্ৰৱৰ্তনৰ ইতিহাসৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(c) Explain the contents of Form 16.

Form 16 ৰ সূচীসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(d) Write **any five** forms of Income Tax Returns.

আয়কৰ প্ৰতিবেদনৰ যিকোনো পাঁচখন প্ৰপত্ৰৰ বিষয়ে লিখা।

4. Answer **any three** questions from the following :

$10 \times 3 = 30$

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Who is an assessee ? What are different types of assessee ? Explain.

কৰদাতা কোন? কৰদাতাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Write short notes on : $5 + 5 = 10$

চমু টোকা লিখা :

(i) GSTR-1

GSTR-1ৰ

(ii) ITR-1

ITR-1ৰ

- (c) Mention various steps for filing GST Returns online.

GST returns online সংৰক্ষণ পদ্ধতিৰ বিভিন্ন পদক্ষেপবোৰ উল্লেখ কৰা।

- (d) What is AS26? Mention the contents of AS26.

AS26 কি? AS26 ৰ বিষয়বস্তুসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (e) Write a note on various provisions of the New Tax Regime.

নতুন কৰ ব্যৱস্থাৰ বিধানসমূহ ব্যাখ্যা কৰি এটা টোকা লিখা।

- (f) Miss Riya Kalita, aged 35 years, is employed in a public sector company. During the previous year 2022-23, she received a basic salary of Rs. 2,00,000 p.m., dearness allowance 50% of basic pay, house rent allowance Rs. 40,000 p.m. Miss Kalita resides in a rented house at Guwahati and rent paid by her is Rs. 30,000 p.m. She gets special allowance of Rs. 10,000 p.m. She maintains a savings bank account with ICICI Bank and during the previous year 2022-23, Rs. 40,000 was credited in her bank account as interest.

During the previous year she had paid Rs. 60,000 as life insurance premium and Rs. 25,000 as medical insurance premium through net banking.

Compute her tax liability if Miss Kalita opts for old tax regime.

শ্ৰীৰিয়া কলিতা, বয়স 35 বছৰ আৰু এটা ৰাজহুৱা প্রতিষ্ঠানত কৰ্মৰত। 2022-23 প্ৰাৰম্ভিক বৰ্ষত তেখেতে মূল দৰমহা প্ৰতি মাহে 2,00,000 টকা, মৰগীয়া বান্ধ মূল দৰমহাৰ 50%, ঘৰ ভাড়া ভাট্টা 40,000 টকা মাহে আৰু বিশেষ ভাট্টা মাহে 10,000 টকা পায়। কলিতানী গুৱাহাটীৰ এটা ভাড়া ঘৰত বাস কৰে আৰু প্ৰতি মাহে 30,000 টকা ভাড়া পৰিশোধ কৰে। তেখেতৰ ICICI বেংকত এটি সঞ্চয় হিচাপ আছে আৰু যোৱা প্ৰাৰম্ভিক বৰ্ষ 2022-23ত সুতৰ বাবদ 40,000 টকা জমা হয়।

তেখেতৰ জীৱন বীমা কিস্তি 60,000 টকা আৰু চিকিৎসা বীমাৰ বাবদ 25,000 টকা নেট বেংকিংৰ দ্বাৰা পৰিশোধ কৰে।

পুৰনি কৰ ব্যৱস্থাৰ অনুসাৰে শ্ৰীৰিয়া কলিতাৰ মুঠ কৰদায়ৰ পৰিমাণ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা।

Total number of printed pages-16

4 (Sem-4/CBCS) HG 1/2 (INDE/MF)

2024

COMMERCE

(Honours Generic)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

Paper : COM-HG-4016

(Indian Economy)

OPTION-B

Paper : COM-HG-4026

(Microfinance)

Full Marks : 80

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer **either** in English **or** in Assamese.

Contd.

OPTION-A

Paper : COM-HG-4016

(Indian Economy)

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define economic development.

অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ সংজ্ঞা লিখা।

(b) In which year NITI Ayog was formed?

নীতি আয়োগ কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

(c) Mention the primary objective of monetary policy in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ মুদ্রানীতিৰ প্ৰধান উদ্দেশ্যটো উল্লেখ কৰা।

(d) Name the agency which is responsible for computing national income statistics in India.

ভাৰতত ৰাষ্ট্ৰীয় আয়ৰ পৰিসংখ্যা গণনা কৰা এজেন্সীটোৰ নাম লিখা।

(e) Who introduced economic reforms in India for the first time?

ভাৰতত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ কোনে আৰম্ভ কৰিছিল?

(f) Name the organisation which is involved in collecting data on poverty in India.

ভাৰতত দৰিদ্ৰতাৰ ওপৰত তথ্য সংগ্ৰহ কৰাত জড়িত থকা সংস্থাটোৰ নাম লিখা।

(g) As per NITI Ayog 2023, which state in India has zero poverty rate?

নীতি আয়োগ 2023 চনত তথ্য অনুসৰি ভাৰতৰ কোনখন ৰাজ্যত শূন্য দৰিদ্ৰতাৰ হাৰ দেখা যায়?

(h) What is the rank of India in Global Hunger Index 2023?

বিশ্বজনীন ক্ষুধা সূচাংক 2023 অনুসৰি ভাৰতৰ স্থান কি?

(i) Write the full form of PMGKAY.

PMGKAY-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(j) Who controls the financial sector in India?

ভাৰতবৰ্ষত বিত্তীয় খণ্ডটো কোনে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে?

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by Human Capital?

মানব সম্পদ বুলিলে কি বুজা?

(b) Mention any two limitations of the public distribution system in India.

ভাৰতত ৰাজহুৱা বিতৰণ ব্যৱস্থাৰ যিকোনো দুটা আসোৱাহ উল্লেখ কৰা।

(c) Name the two segments of financial sector in India.

ভাৰতৰ বিত্তীয় খণ্ডৰ দুটা ভাগৰ নাম লিখা।

(d) What is balance of trade?

বাণিজ্যৰ ভাৰসাম্য মানে কি?

(e) State any two objectives of India's Act East Policy.

ভাৰতৰ Act East Policy-ৰ যিকোনো দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

Answer **any four** from the following :

5×4=20

তলত প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Briefly explain the significance of public distribution system (PDS) on Indian economy.

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত ৰাজহুৱা বিতৰণ ব্যৱস্থাৰ তাৎপৰ্য্য চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is the relationship between GDP and GNP? Explain.

মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন আৰু মুঠ ৰাষ্ট্ৰীয় উৎপাদনৰ মাজত সম্পৰ্ক কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Write a short note on balance of payment (BOP) crisis in India.

ভাৰতৰ বাণিজ্যিক লেনদেনৰ উদ্ভৱ সংকটৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

(d) Show the relation between population growth and economic development in a developing country like India.

ভাৰতৰ দৰে উন্নয়নশীল দেশ এখনত জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক দেখুওৱা।

(e) Mention any two positive and any two negative impacts of green revolution on Indian agricultural sector.

ভাৰতীয় কৃষিক্ষেত্ৰত সেউজ বিপ্লৱৰ যিকোনো দুটা সদৰ্শক আৰু যিকোনো দুটা নেগেটিভ প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

(f) What are the export promotion measures taken by the Government of India to boost up exports?

ৰপ্তানি বৃদ্ধিৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা ৰপ্তানি প্ৰসাৰ ব্যৱস্থাসমূহ কি কি?

4. (a) What is fiscal policy? What are the main functions of fiscal policy? Discuss the role of fiscal policy in India.

1+4+5=10

ৰাজকোষীয় নীতি মানে কি? এই নীতিৰ প্ৰধান কাৰ্য্যাবলী কি কি? ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত ৰাজকোষীয় নীতিৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

When did India start its economic reforms? What are the objectives of economic reforms? Briefly explain positive and negative effects of economic reforms in India.

1+3+6=10

ভাৰতবৰ্ষই কেতিয়া অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ গ্ৰহণ কৰিছিল? অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি? ভাৰত অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ সদৰ্থক আৰু নঞৰ্থক প্ৰভাৱসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) What do you mean by capital formation? What are the problems of capital formation in India? Explain.

2+8=10

মূলধন গঠন বুলিলে কি বুজা? ভাৰতবৰ্ষত মূলধন গঠনৰ সমস্যাসমূহ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

“Poverty and unemployment are the two major barriers to India’s economic development.” Discuss critically. 10

“দৰিদ্ৰতা আৰু নিবনুৱা সমস্যা হৈছে ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশত বাধাৰ সৃষ্টি কৰা দুটা প্ৰধান কাৰক।” উক্ত বাক্যটোৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Explain the basic issues of economic development in India. Suggest some solutions to reduce these issues.

6+4=10

ভাৰতত অৰ্থনৈতিক বিকাশত দেখা দিয়া প্ৰধান সমস্যাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। এই সমস্যাসমূহ দূৰ কৰিবলৈ কিছুমান উপায় আগবঢ়োৱা।

Or / অথবা

Discuss the trend and structure of India’s national income in post liberalisation era. How is national income measured in India? 7+3=10

উদাৰীকৰণৰ পিছৰ যুগত ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় আয়ৰ প্ৰচলিত ধাৰা আৰু গঠনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। ভাৰতত ৰাষ্ট্ৰীয় আয় কেনেদৰে গণনা কৰা হয়?

(d) Who prepares balance of payments in India? Explain briefly various components of balance of payments in India. Is India a BOP surplus or deficit economy as per current status?

1+8+1=10

ভাৰতত বাণিজ্যিক লেনদেনৰ উদ্ভূত কোনে প্ৰস্তুত কৰে?
ভাৰতীয় বাণিজ্যিক লেনদেনৰ উদ্ভূতৰ বিভিন্ন উপাদানৰ
বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। বৰ্তমান অৱস্থাত ভাৰতীয়
বাণিজ্যিক লেনদেনৰ উদ্ভূত ৰাহি নে ঘাটি অৱস্থা?

Or / অথবা

Discuss the objectives and functions of World Trade Organisation (WTO). Explain the impact of WTO on Indian economy.

5+5=10

বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ উদ্দেশ্যসমূহ আৰু কাৰ্য্যাবলী
আলোচনা কৰা। ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত WTO-ৰ প্ৰভাৱ
ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION-B

Paper : COM-HG-4026

(Microfinance)

1. Answer the following questions as directed :
1×10=10

নিৰ্দেশানুযায়ী তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Identify the statement which is related with microfinance :

ক্ষুদ্ৰ বিত্তৰ সৈতে জড়িত থকা উক্তিটো চিনাক্ত কৰা :

(i) Borrowers are low income people.

ঋণগ্ৰহীতা সকল নিম্ন আয়ৰ লোক।

(ii) Loan is extended without collateral.

জামিন নোলোৰাকৈ ঋণ প্ৰদান কৰা হয়।

(iii) It empowers poor women.

ই দৰিদ্ৰ মহিলা সকলক সবলীকৰণ কৰে।

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(b) "NBFC-MFI is a non-deposit taking institution."

Whether the statement is true or false.

"NBFC-MFI এটা জমা গ্ৰহণ নকৰা প্রতিষ্ঠান।"

উক্তিটো শুদ্ধ নে অশুদ্ধ?

(c) A self-help group means

আত্ম-সহায়ক গোট হল

(i) a group of 10 to 20 people

10 ৰ পৰা 20 জন লোক থকা এটা গোট

(ii) regular savings habit

নিয়মীয়া সঞ্চয়ৰ অভ্যাস

(iii) interlending within the group members

গোটৰ সদস্য সকলৰ ভিতৰতে আন্তঃস্বাৰ্থ প্রদান

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(d) The microfinance movement in India was initiated by which of the following institutions ?

ভাৰতত ক্ষুদ্রবিত্তৰ জাগৰণত তলৰ কোনটো প্রতিষ্ঠানে আগভাগ লৈছিল ?

(i) SBI

(ii) NABARD

(iii) RBI

(iv) SIDBI

(e) In which year the SHG-Bank linkage programme was started in India ?

ভাৰতত SHG-Bank linkage programme কোন চনত আৰম্ভ হৈছিল ?

(i) 1991 (১৯৯১)

(ii) 1992 (১৯৯২)

(iii) 1996 (১৯৯৬)

(iv) 1999 (১৯৯৯)

(f) Which of the following schemes was introduced by the Govt. of India for poverty alleviation ?

দৰিদ্ৰতা দূৰীকৰণৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে তলৰ কোনখন আচনি প্ৰবৰ্তন কৰিছিল ?

(i) NRLM

(ii) MEDP

(iii) SHG Bank linkage programme

(iv) LEDP

(g) Name any two microfinance institution operating in India.

ভাৰতবৰ্ষত থকা যিকোনো দুটা ক্ষুদ্রবিত্তীয় প্রতিষ্ঠানৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(h) Who initiated the concept of financial inclusion in India ?

ভাৰতত কোনে বিস্তীৰ্ণ অন্তৰ্ভুক্তিৰ ধাৰণাটোৰ সূচনা কৰিছিল ?

(i) NABARD

(ii) RBI

(iii) SIDBI

(iv) None of the above (ওপৰৰ এটাও নহয়)

(i) "A microfinance institution is required to obtain a certificate of registration from the Reserve Bank of India for carrying on microfinance activities." Whether the statement is *true or false*.

"ক্ষুদ্রবিত্ত প্রতিষ্ঠান এটাই ক্ষুদ্র বিত্তৰ কাৰ্য চলাই নিবৰ বাবে ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ পৰা এখন পঞ্জীয়ন প্ৰমাণ পত্ৰ সংগ্ৰহ কৰাটো প্ৰয়োজন।" উক্তিটো শুদ্ধ নে অশুদ্ধ?

(j) The term of micro credit is —

ক্ষুদ্রঋণৰ ম্যাদ হ'ল

(i) short term

হুস্কালীন

(ii) long term

দীৰ্ঘকালীন

(iii) medium term

মধ্যকালীন

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

Answer the following questions in about 50 words each :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰে ৫০টা মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ দিয়া :

(a) Write the meaning of microfinance.

ক্ষুদ্রবিত্তৰ অৰ্থ লিখা।

(b) Write *two* differences between microfinance and microcredit.

ক্ষুদ্রবিত্ত আৰু ক্ষুদ্রঋণৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(c) What is self-help group?

আত্ম সহায়ক গোট কি?

(d) Mention two nonfinancial services provided by microfinance institutions.

ক্ষুদ্রবিত্ত প্রতিষ্ঠানসমূহে আগবঢ়োৱা দুটা অনাবিত্তীয় সেৱা উল্লেখ কৰা।

(e) What is MUDRA loan?

MUDRA ঋণ কি?

3. Answer *any four* questions of the following in about 150 words each : 5×4=20

তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ প্ৰতিটোৰে প্ৰায় ১৫০টা মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ দিয়া :

(a) State the objectives of microfinance.

ক্ষুদ্রবিত্তৰ উদ্দেশ্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(b) What are the common sources of funds of microfinance institutions?

ক্ষুদ্রবিত্ত প্রতিষ্ঠানসমূহৰ পুজিৰ সাধাৰণ উৎসসমূহ কি কি?

- (c) Explain how Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana helps rural poor to attain financial inclusion.

প্রধানমন্ত্রী জন ধন যোজনাই কেনেদৰে গ্রাম্যাঞ্চলৰ দৰিদ্ৰ লোকসকলক বিত্তীয় অন্তৰ্ভুক্তি কৰণত সহায় কৰিছে, ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Why is regulation for microfinance and microfinance institutions necessarily? Explain.

ক্ষুদ্রবিত্ত আৰু ক্ষুদ্রবিত্তীয় প্রতিষ্ঠানসমূহৰ বাবে কিয় নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰয়োজন? ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) How does impact assessment help in measuring social performance? Explain.

প্ৰভাৱ মূল্যায়নে কেনেদৰে সামাজিক কাৰ্যদক্ষতা পৰিমাপ কৰাত সহায় কৰে? ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Write a brief note on the Microfinance Institutions (Development and Regulation) Bill 2012.

ক্ষুদ্র বিত্ত প্রতিষ্ঠান (উন্নয়ন আৰু নিয়ন্ত্ৰণ) বিল ২০১২ ৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

4. Answer **any four** questions from the following in about **600** words each :

10×4=40

তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ প্ৰতিটোৰ প্ৰায় ৬০০টা মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ কৰা :

- (a) Discuss the evolution of microfinance in India.

ভাৰতত ক্ষুদ্রবিত্তৰ ক্ৰমবিকাশৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (b) Explain the credit delivery mechanism for microcredit.

ক্ষুদ্র ঋণৰ বাবে ঋণ বিতৰণ প্ৰণালী ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) State various problems of microfinance. Suggest measures to overcome such problems.

5+5=10

ক্ষুদ্রবিত্তৰ বিভিন্ন সমস্যাসমূহ বৰ্ণনা কৰা। সেই সমস্যাসমূহ দূৰ কৰাৰ বাবে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

- (d) What are various risks associated with microfinance institutions? State the risk management procedures of microfinance institutions.

5+5=10

ক্ষুদ্রবিত্ত প্রতিষ্ঠানৰ সৈতে জড়িত হৈ থকা বিভিন্ন ক্ষতিশংকাসমূহ কি কি? ক্ষুদ্রবিত্ত প্রতিষ্ঠানসমূহৰ ক্ষতিশংকা পৰিচালনা পদ্ধতি বৰ্ণনা কৰা।

- (e) "NABARD has played a significant role in promotion of microfinance in India." Discuss.

ভাৰতত ক্ষুদ্রবিত্তৰ উন্নয়নত NABARD-এ-এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে।" আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss various laws governing microfinance activities in India.

ভাৰতত ক্ষুদ্রবিত্তৰ কাৰ্যাৱলী পৰিচালিত কৰা বিভিন্ন আইনসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (g) "Microfinance is the effective tool for income generation and poverty alleviation? Discuss.

"আয় বৃদ্ধি আৰু দৰিদ্ৰতা দূৰীকৰণৰ বাবে ক্ষুদ্রবিত্ত হৈছে এক ফলপ্ৰসূ আহিলা।" আলোচনা কৰা।

- (h) Discuss various models of microfinance in India.

ভাৰতত ক্ষুদ্রবিত্তৰ বিভিন্ন আৰ্হিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Total number of printed pages-8

4 (Sem-4/CBCS) HC 3 (HRM)

2024

COMMERCE

(Honours Core)

Paper : COM-HC-4036

(Human Resource Management)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer as directed : $1 \times 10 = 10$

নির্দেশ অনুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Which of the following is not a managerial function of human resource manager ?

তলৰ কোনটো কাৰ্য মানৱ সম্পদ পৰিচালকৰ পৰিচালনামূলক কাম নহয় ?

(i) Planning

পৰিকল্পনাকৰণ

Contd.

(ii) Motivation

অনুপ্রাণিতকৰণ

(iii) Organising

সংগঠনকৰণ

(iv) Controlling

নিয়ন্ত্ৰণ সাধন

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Which among the following is not a technique of job analysis ?

তলৰ কোনটো কাৰ্য কাম বিশ্লেষণৰ কৌশল নহয় ?

(i) Questionnaire

প্ৰশ্নাবলী

(ii) Job performance

কাম প্ৰদৰ্শন

(iii) Training

প্ৰশিক্ষণ

(iv) Interview

সাক্ষাৎকাৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Projective test is a type of selection test.
(State True or False)

প্ৰকল্পিত প্ৰক্ষেপণ পৰীক্ষা বাছনি পৰীক্ষাৰ এটা প্ৰকাৰ।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(d) Provident fund is an example of _____.
(Fill in the blank)

ভৱিষ্যনিধি হৈছে _____ ব এটি উদাহৰণ।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(e) Seniority is a base of promotion.
(State True or False)

জ্যেষ্ঠতা পদোন্নতিৰ এটা ভিত্তি। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(f) Which of the following is not an involuntary separation ?

তলত দিয়া কোনটো অনিচ্ছামূলক পৃথকীকৰণ নহয় ?

(i) Downsizing

আকাৰ সংকোচন

(ii) Dismissal

বৰ্খাস্ত

(iii) Transfer by request

অনুবোধৰ দ্বাৰা বদলি

(iv) Termination

পৰিসমাপ্তি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) Critical incident method is a method of performance appraisal.
(State True or False)

গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনা পদ্ধতি কৃতিত্ব মান নিৰূপণৰ এটা পদ্ধতি।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(h) Rowan premium plan was developed by D. Rowan in the year

ৰোৱান প্ৰিমিয়াম আঁচনি ডি. ৰোৱানে কোন চনত উদ্ভাৱন কৰিছিল?

(i) 1910 (১৯১০)

(ii) 1911 (১৯১১)

(iii) 1901 (১৯০১)

(iv) 1921 (১৯২১)

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) Hobbies are included in work life balance.
(State True or False)

অতিৰিক্তিক কৰ্মজীৱন ভাৰসাম্যতাৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(j) In which Act the provisions relating to the health of the workers are stated?

কৰ্মচাৰীসকলৰ স্বাস্থ্য সম্পৰ্কীয় সা-সুবিধাসমূহ কোনখন আইনত উল্লেখিত আছে?

2. Write very short answer : 2×5=10

অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

(a) Write two characteristics of human resource management.

মানৱ সম্পদ পৰিচালনাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) What is recruitment?

মকৰল মানে কি?

(c) State two objectives of performance appraisal.

কৃতিত্ব মূল্যায়নৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(d) What is induction?

অধিষ্ঠিতকৰণ মানে কি?

(e) State two causes of demotion.

পদাৱনতিৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four of the following : 5×4=20

তলৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain in brief the qualities of a human resource manager.

মানৱ সম্পদ পৰিচালকৰ গুণসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Write a note on fringe benefit.

ওপৰঞ্চি সা-সুবিধাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(c) Explain in brief the factors affecting quality of work life.

কৰ্মজীৱনৰ গুণগত মানক প্ৰভাৱিত কৰা কাৰকসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(d) State briefly the objectives of social security.

সামাজিক নিৰাপত্তাৰ উদ্দেশ্যসমূহ চমুকৈ উল্লেখ কৰা।

(e) State the difference between Personnel Management and Human Resource Management.

ব্যক্তি পৰিচালনা আৰু মানৱ সম্পদ পৰিচালনাৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(f) Write a note on job description.

কাম বিৱৰণিৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

Answer **any four** of the following :

10×4=40

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(i) What is performance appraisal? Explain **any two** techniques of performance appraisal.

কৃতিত্ব মূল্যায়ন মানে কি? ইয়াৰ যিকোনো দুটা কৌশল বৰ্ণনা কৰা।

(ii) What is job analysis? Explain the process of job analysis.

কাম বিশ্লেষণ মানে কি? কাম বিশ্লেষণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা।

(iii) Explain the importance of human resource planning. What are the objectives of human resource planning?

মানৱ সম্পদ পৰিকল্পনাৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা। মানৱ সম্পদ পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা?

(iv) What is human resource accounting? Explain the advantages and disadvantages of human resource accounting.

মানৱ সম্পদ হিচাপকৰণ মানে কি? মানৱ সম্পদ হিচাপকৰণৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(v) What is human resource management? Explain how the concept of employees is undergoing changes in recent times.

মানৱ সম্পদ পৰিচালনা মানে কি? বৰ্তমান সময়ত কৰ্মচাৰীৰ ধাৰণাসমূহ কেনেদৰে পৰিৱৰ্তন হৈছে সেই বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

(vi) Describe the methods of executive development programme.

কাৰ্যনিৰ্বাহক প্ৰাধিকাৰী উন্নয়নৰ পদ্ধতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(vii) Explain the concept of employee redeployment. What are the advantages and disadvantages of employee redeployment ?

কৰ্মচাৰী পুনৰ নিযুক্তিৰ ধাৰণা বৰ্ণনা কৰা। কৰ্মচাৰীৰ পুনৰ নিযুক্তিৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(viii) Explain the methods of wage payments.

মজুৰি প্ৰদানৰ পদ্ধতিসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

Total number of printed pages-15

4 (Sem-4/CBCS) HC 2 (BMT)

2024

COMMERCE

(Honours Core)

Paper : COM-HC-4026

(Business Mathematics)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer the following questions :

1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define a null matrix.

এটা শূন্য মৌলকক্ষৰ সংজ্ঞা লিখা।

Contd.

(b) $\frac{d}{dx}(\log x) = \underline{\hspace{2cm}}$.

(Fill up the blank)
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) Evaluate (মান নিৰ্ণয় কৰা) :

$$\int_1^2 \frac{1}{x} dx$$

(d) If (যদি) $f(x) = x^2 - 3x + 5$, find the value of $f(0)$, (তেজতে $f(0)$ মান নিৰ্ণয় কৰা)

(e) Evaluate (মান নিৰ্ণয় কৰা) :

$$\begin{vmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 2 & 2 & 4 \\ 3 & 1 & 6 \end{vmatrix}$$

(f) Find the cofactor of -1 in the following determinant :

তলৰ নিৰ্ণয়কত -1 ৰ সহৰাশি নিৰ্ণয় কৰা :

$$\begin{vmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 2 & 0 & 5 \\ 3 & 2 & -1 \end{vmatrix}$$

(g) What is the value of ${}^{10}C_1$?
 ${}^{10}C_1$ ৰ মান কিমান?

(h) Fill in the blank :
খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

$$\frac{d}{dx}(TP) = \underline{\hspace{2cm}}$$

where x denotes the volume of output.
য'ত x -এ উৎপাদিত সামগ্ৰীক বুজাইছে।

(i) Fill in the blank :
খালী ঠাই পূৰোৱা :

The variables associated with linear programming problems are called _____.

ৰৈখিক প্ৰক্ৰমণৰ লগত জড়িত চলকসমূহক _____ বোলে।

(j) Define a sinking fund.
এটা ঋণশোধক পুঁজিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write *two* differences between matrix and determinant.

মৌলিক আৰু নিৰ্ণায়কৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(b) Evaluate (নিৰ্ণয় কৰা) :

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x} - 1}{x}$$

(c) If (যদি) $A = \begin{bmatrix} -5 & 4 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$

find (নিৰ্ণয় কৰা) $2A - 3B$

(d) In what time will ₹ 1,250 amount to ₹ 1,400 at 6% p.a.?

কিমান সময়ৰ মূৰত 6% সৰল সুতত 1,250 টকা
সবৃদ্ধিমূল 1,400 টকা হ'ব?

(e) Find 10th term of the following series :

তলৰ শ্ৰেণীটোৰ দশম পদটো লিখা :

3, -6, 12, -24 .....

3. Answer the following questions : (**any four**)

$5 \times 4 = 20$

তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্রশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Show that (দেখুওৱা যে)

$$\begin{vmatrix} -a^2 & ab & ac \\ ab & -b^2 & bc \\ ac & bc & -c^2 \end{vmatrix} = 4a^2b^2c^2$$

(b) If (যদি) $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$, show that (দেখুওৱা যে)

$$A^2 - 3I = 2A.$$

(c) A man saved Rs. 16,500 in ten years. In each year after the first he saved Rs. 100 more than he did in the preceding year. How much did he save in the first year?

এজন মানুহে দহ বছৰত 16,500 টকা সঞ্চয় কৰিছিল।
 প্রথম বছৰৰ পিছৰ প্ৰতিটো বছৰত তেওঁ আগৰ বছৰতকৈ
 100 টকা বেছি সঞ্চয় কৰিছিল। মানুহজনে প্ৰথম বছৰত
 কিমান টকা সঞ্চয় কৰিছিল?

(d) Find sum to n terms of the following series :

তলৰ শ্ৰেণীটোৰ n তম পদলৈ যোগফল নিৰ্ণয় কৰা :

$$4 + 44 + 444 + \dots$$

(e) (i) If (যদি) $f(x) = \frac{1-x}{1+x}$, prove that

(প্ৰমাণ কৰা যে)

$$f\left(\frac{1-x}{1+x}\right) = x$$

(ii) Find (নিৰ্ণয় কৰা) :

$$\frac{dy}{dx}, \text{ if (যদি) } y = x \cdot \log x$$

(f) A person borrows Rs. 20,000 at 4% compound interest and agrees to pay both the principal and interest in 10 equal annual instalments at the end of each year. Find the value of each instalment. Given $(1.04)^{-10} = 0.6761$.

এজন মানুহে বছৰি 4% চক্ৰবৃদ্ধি হাৰ সুতত

Rs. 20,000 খাৰলৈ ললে আৰু মূলধন আৰু সুত
 দহটা (10) সমান বছৰেকীয়া কিস্তিত মাৰিবলৈ বিচাৰিলে।
 প্ৰতিটো সমমানৰ কিস্তিৰ মূল্য কিমান হ'ব নিৰ্ণয় কৰা।
 দিয়া আছে $(1.04)^{-10} = 0.6761$.

Answer **any four** from the following :

$$10 \times 4 = 40$$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

4. (a) Solve the following system of equation by Cramer's rule :

ত্ৰৈমাৰৰ নিয়মেৰে তলৰ সমীকৰণকেইটা সমাধা কৰা :

$$2x + y + z = 7$$

$$3x - y - z = -2$$

$$x + 2y - 3z = -4$$

(b) Evaluate (মান নির্ণয় কৰা) : 2

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} -4 & -1 \\ 2 & 3 \end{vmatrix}$$

(c) Construct a 3×2 matrix such that

এটা 3×2 মৌলিক গঠন কৰা যাৰ বাবে

$$a_{ij} = \frac{2i}{i+j} \quad 3$$

(a) If x, y, z be the $p^{\text{th}}, q^{\text{th}}$ and r^{th} term respectively of an A.P., then prove that

$$x(q-r) + y(r-p) + z(p-q) = 0.$$

5

যদি x, y, z ক্ৰমান্বয়ে এটা সমান্তৰ শ্ৰেণীৰ p তম, q তম আৰু r তম পদ হয়, প্রমাণ কৰা যে

$$x(q-r) + y(r-p) + z(p-q) = 0.$$

(b) Find the inverse of the following matrix : 5

তলৰ মৌলিকটোৰ প্ৰতিলোম উলিওৱা :

$$A = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 2 & -1 & 3 \\ 4 & 1 & 8 \end{vmatrix}$$

6. (a) A machine depreciates every year at the rate of 10% of its previous value and at the end of 4 years its value was Rs. 1,31,220. Find its original value.

5

প্ৰতি বছৰত এটা যন্ত্ৰৰ মূল্য যন্ত্ৰটোৰ আগৰ বছৰৰ মূল্যতকৈ 10% কমে আৰু 4 বছৰৰ অন্তত ইয়াৰ মূল্য 1,31,220 টকা হয়। যন্ত্ৰটোৰ আদি মূল্য নির্ণয় কৰা।

(b) Find x, y, z and t , if

x, y, z আৰু t ৰ মান নির্ণয় কৰা যদি

$$3 \begin{bmatrix} x & y \\ z & x \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & 6 \\ -1 & 2t \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 4 & x+y \\ z+t & 3 \end{bmatrix}$$

5

7. (a) A shopkeeper purchases 50 dozen eggs at ₹ 40 per dozen. Of these 40 eggs are found to be broken. At what price should he sell the remaining eggs to make a profit of 5%? 5

এজন দোকানীয়ে প্রতি ডজন 40 টকা হিচাবত 50 ডজন কণী কিনিলে, তাৰ ভিতৰত 40টা কণী বেয়া ওলাল। তেওঁ বাকী থকা কণীবোৰ প্রতি ডজনত কিমানকৈ বিক্রী কৰিলে তেওঁৰ 5% লাভ হ'ব?

- (b) If 2 men and 5 boys can do half a piece of work in 5 days and 3 men 4 boys can do one-third of it in 3 days, then how many days will 9 men take to finish it? 5

যদি এটা কামৰ আধা অংশ 2জন মানুহ আৰু 5জন ল'ৰাই 5 দিনত আৰু কামটোৰ এক-তৃতীয়াংশ 3জন মানুহ আৰু 4জন ল'ৰাই 3 দিনত শেষ কৰিব পাৰে, তেন্তে 9জন মানুহে কিমান দিনত সেই কামটো শেষ কৰিব পাৰিব?

- (a) The difference between simple and compound interest on a certain sum of money for 3 years at 5% p.a. is ₹ 213.50. Find the principal, simple interest and compound interest. 5

কোনো এটা মূলধনৰ ওপৰত বছৰি 5% হাৰে 3 বছৰৰ সৰল সুত আৰু চক্রবৃদ্ধি সুতৰ পাৰ্থক্য 213.50 টকা হ'লে মূলধন, সৰল সুত আৰু চক্রবৃদ্ধি সুত নিৰ্ণয় কৰা।

- (b) A company is considering which of the three methods of production it should use in producing three goods A, B and C. The amount of each good produced by each method is shown in the following matrix :

	A	B	C
Method 1	4	8	2
Method 2	5	7	1
Method 3	5	3	9

The column matrix $\begin{bmatrix} 10 & 4 & 6 \end{bmatrix}$ represents the profit per unit for A, B and C in that order. Using matrix multiplication, find which method maximizes total profit. 5

এটা কোম্পানীয়ে তিনিবিধ সামগ্ৰী A , B আৰু C উৎপাদন কৰিবৰ বাবে তিনিটা প্ৰণালীৰে কোনটো প্ৰণালী প্ৰয়োগ কৰিব এই বিষয়ে বিবেচনা কৰি আছে। প্ৰতিটো প্ৰণালীৰে দ্বাৰা উৎপাদন কৰা প্ৰতিবিধ সামগ্ৰীৰ তথ্য তলৰ মৌলকক্ষটোত দেখুওৱা হৈছে :

	A	B	C
প্ৰণালী 1	4	8	2
প্ৰণালী 2	5	7	1
প্ৰণালী 3	5	3	9

সুত্ত মৌলকক্ষ $[10 \ 4 \ 6]$ এ সামগ্ৰী A , B আৰু C ৰ প্ৰতি এককৰ পৰা হোৱা লাভৰ পৰিমাণক বুজাইছে। মৌলকক্ষৰ পূৰণৰ সহায়ত কোনটো প্ৰণালী প্ৰয়োগ কৰিলে লাভ সৰ্বাধিক হ'ব নিৰ্ণয় কৰা।

(a) Find the differential coefficient of $\sqrt{x}$ using first principle. 5

প্ৰথম সূত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰি $\sqrt{x}$ ৰ অৱকল গুণাংক নিৰ্ণয় কৰা।

(b) Show that the maximum value of $x + \frac{1}{x}$ is less than its minimum value. 5

দেখুওৱা যে $x + \frac{1}{x}$ ৰ গৰিষ্ঠ মান ইয়াৰ লঘিষ্ঠ মানতকৈ

সৰু।

10. (a) Find (i) average profit function, and (ii) marginal profit function for the following total profit function (P) :

$$P = Q^2 - 12Q + 50$$

Evaluate them at $Q = 5$. 5

তলৰ মুঠ লাভ ফলন (P) সাপেক্ষে (i) গড় লাভ ফলন, আৰু (ii) প্ৰান্তিক লাভ ফলন উলিওৱা :

$$P = Q^2 - 12Q + 50$$

$Q = 5$ হ'লে গড় লাভ আৰু প্ৰান্তিক লাভৰ পৰিমাণ নিৰ্ণয় কৰা।

- (b) The marginal cost (MC) of a product is $MC = 3x + 4$, where x denotes output and the fixed cost (FC) is known to be 10 units. Find the total and average cost functions. 5

এবিধ সামগ্ৰীৰ প্ৰান্তিক ব্যয় $MC = 3x + 4$ আৰু স্থিৰ ব্যয় (FC) হ'ল 10 একক। x এ উৎপাদন সামগ্ৰীৰ এককৰ সংখ্যাক বুজাইছে। মুঠ ব্যয় ফলন আৰু গড় ব্যয় ফলন নিৰ্ণয় কৰা।

11. (a) Solve the following LPP by graphical method : 6

তলৰ LPP টো লৈখিক পদ্ধতিৰে সমাধা কৰা :

Maximize (গৰিষ্ঠ মান নিৰ্ণয় কৰা)

$$z = 5x + 3y$$

subject to (তলৰ স্বত্ৰ সাপেক্ষে)

$$2x + y \leq 1000$$

$$x \leq 400$$

$$y \leq 700$$

$$x, y \geq 0$$

- (b) State four uses of LPP in Business. 4

বাণিজ্যত বৈখিক প্ৰক্ৰমণৰ চাৰিটা ব্যৱহাৰ উল্লেখ কৰা।

Total number of printed pages-15

4 (Sem-4/CBCS) HC 1/RC (CAC)

2024

COMMERCE

(Honours Core/Regular)

Paper : COM-HC-4016/COM-RC-4026

(Cost Accounting)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following as directed :

1×10=10

নিৰ্দেশ অনুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Cost accounting is a tool used by management for _____.

(Fill in the blank with appropriate word)

উৎপাদন ব্যয় হিচাপকৰণ হ'ল পৰিচালকৰ দ্বাৰা ব্যৱহৃত
এবিধ _____ আহিলা।

(উপযুক্ত শব্দৰে খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Contd.

(b) Aggregate of direct costs is referred to as _____ cost.

(Fill in the blank with appropriate word)

প্রত্যক্ষ ব্যয়সমূহৰ সমষ্টিয়ে _____ ব্যয়ক বুজায়।
(উপযুক্ত শব্দৰে খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) The difference between attendance time and work time is known as _____.

উপস্থিতিৰ সময় আৰু কৰ্মৰ সময়ৰ মাজৰ পাৰ্থক্যক _____ বুলি জনা যায়।

(i) motion and rating

গতি আৰু হাৰ

(ii) time and work

সময় আৰু কৰ্ম

(iii) motion and time

গতি আৰু সময়

(iv) job and work

চাকৰি আৰু কৰ্ম

(Select the correct answer)

(সঠিক উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) Abnormal loss of material is charged to costing Profit and Loss Account.

(State whether the statement is true or false)

পণ্যদ্রব্যৰ অস্বাভাৱিক ক্ষতিক উৎপাদন ব্যয়ৰ লাভ-লোকচান হিচাপত অন্তর্ভুক্ত কৰা হয়।

(উক্তিটো সত্য নে অসত্য লিখা)

(e) Idle time arises only when workers are paid on _____ basis of wages payments.

(Fill in the blank with appropriate word)

শ্রমিকক _____ ভিত্তিক মজুৰি প্ৰদান কৰাৰ বাবে নিষ্কৰ্ম সময়ৰ সৃষ্টি হয়।

(উপযুক্ত শব্দৰে খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(f) Variable cost per unit remains constant.

(State whether the statement is true or false)

পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয় প্ৰতি গোটৰ বাবে স্থিৰ হৈ থাকে।

(উক্তিটো সত্য নে অসত্য লিখা)

(g) Contract costing is also known as

ঠিকাভিত্তিক উৎপাদন ব্যয়ক জনা যায়

(i) process costing

প্ৰক্ৰিয়াগত উৎপাদন ব্যয় হিচাপে

(ii) terminal costing

সমাপ্তিভিত্তিক উৎপাদন ব্যয় হিচাপে

(iii) job costing

কৰ্মনিৰ্দিষ্ট উৎপাদন ব্যয় হিচাপে

(iv) batch costing

সমষ্টিগত উৎপাদন ব্যয় হিচাপে

(Select the correct answer)

(সঠিক উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(h) In job costing, the cost of an incomplete job is termed as _____.

কৰ্মনিৰ্দিষ্ট উৎপাদন ব্যয়ত, অসম্পূৰ্ণ কৰ্ম এটাক _____
শব্দৰে বুজোৱা হয়।

(Fill in the blank with appropriate word)

(উপযুক্ত শব্দৰে খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(i) Overtime work is to be paid for at _____ the normal rate.

অতিৰিক্ত সময়ৰ কামৰ বাবে স্বাভাৱিক হাৰৰ _____
প্ৰদান কৰা হয়।

(Fill in the blank with appropriate word)

(উপযুক্ত শব্দৰে খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(j) What is notional profit?

ধাৰণাভিত্তিক লাভ কি ?

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is unit cost?

গোট ব্যয় মানে কি ?

(b) Write *two* benefits of time and motion study.

সময় আৰু গতি অধ্যয়নৰ দুটা সুবিধা লিখা।

(c) What is meant by semi-variable overhead?

অৰ্ধ-পৰিৱৰ্তনশীল উপহিত ব্যয় মানে কি বুজায় ?

(d) Write *two* features of contract costing.

ঠিকাভিত্তিক উৎপাদন ব্যয়ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(e) State the meaning of overtime.

অতিৰিক্ত সময়ৰ অৰ্থ লিখা।

3. Answer **any four** of the following questions :

$$5 \times 4 = 20$$

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Mention **five** benefits of cost accounting.

উৎপাদন ব্যয় হিচাপকৰণৰ পাঁচটা সুবিধা লিখা।

(b) From the following information, prepare a cost sheet showing cost per unit and profit for the month of January, 2024 :

তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ পৰা, প্রতি গোটৰ উৎপাদন ব্যয় আৰু জানুৱাৰী 2024 মাহৰ লাভ নিৰ্ধাৰণ কৰি এখন উৎপাদন ব্যয়সূচী প্ৰস্তুত কৰা :

Raw materials consumed ₹ 80,000

কেঁচা সামগ্ৰীৰ ব্যৱহাৰ

Direct wages ₹ 48,000

প্ৰত্যক্ষ মজুৰি

Machine hour worked 8,000 hours

যান্ত্ৰিক কৰ্ম সময়

Machine hour rate ₹ 4 per hour

যান্ত্ৰিক কৰ্ম সময়ৰ ব্যয়

Office overhead 10% of works cost

কাৰ্যালয় উপহিত ব্যয়

Selling overhead per unit ₹ 1.5

বিক্ৰয়জনিত ব্যয় প্রতি গোটত

Units produced 4,000 units

মুঠ উৎপাদিত গোট

Units sold 3,600 units @ ₹ 50 each

মুঠ বিক্রী

(c) Following information, relating to a type of raw material, is available : 3+2=5

তলত দিয়া তথ্যসমূহ এক ধৰণৰ কেঁচা সামগ্ৰীৰ সৈতে জড়িত :

Annual demand 6400 units

বাৰ্ষিক চাহিদা

Unit cost ₹ 6

গোট উৎপাদন ব্যয়

Carrying cost 25% of unit cost

মজুত ব্যয়

Procurement cost ₹ 75 per order

আহৰণ ব্যয়

Calculate EOQ and number of orders per annum.

EOQ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা, লগতে বাৰ্ষিক ক্ৰয়ৰ আদেশৰ সংখ্যা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা।

(d) Explain briefly the needs of labour cost control.

শ্রম ব্যয় নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Write five features of overhead cost.

উপহিত ব্যয়ৰ পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(f) Write five differences between job costing and contract costing.

কৰ্মভিত্তিক উৎপাদন ব্যয় আৰু ঠিকাবিত্তিক উৎপাদন ব্যয়ৰ মাজৰ পাঁচটা পাৰ্থক্য লিখা।

Answer **any four** of the following questions :
10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the factors to be considered for installation of a costing system.

উৎপাদন ব্যয় পদ্ধতি প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিবেচনা কৰা উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain 'maximum level', 'minimum level' and 're-ordering level' of materials stock maintained in an organisation.

এটা প্ৰতিষ্ঠানৰ পণ্যসামগ্ৰী মজুতকৰণৰ 'সৰ্বোচ্চ স্তৰ', 'সৰ্বনিম্ন স্তৰ' আৰু 'পুনৰ-ক্ৰয়ৰ স্তৰ' সমূহৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(c) North-East Manufacturing Company uses rubber, which is purchased according to requirement, from the market. Following purchases and issues were made during the month of March, 2024 :

নৰ্থ-ইষ্ট মেনুফেক্চাৰিং লিমিটেডে প্ৰয়োজন অনুসৰি ৰব্বাৰ বজাৰৰ পৰা ব্যৱহাৰ বাবে ক্ৰয় কৰে। তলত 2024 চনৰ মাৰ্চ মাহত কৰা ক্ৰয় আৰু বিলিসমূহ দিয়া হ'ল :

March 1	:	Opening stock 2000 kg @ ₹ 5 each (আৰম্ভণী মজুত)	
March 3	:	Issued (বিলি)	1500 kg
March 4	:	Purchased 4500 kg @ ₹ 6 each (ক্ৰয়)	
March 7	:	Issued (বিলি)	1600 kg
March 8	:	Return by production department (Issued on March, 3) উৎপাদন বিভাগৰ পৰা ফেৰৎ (3 মাৰ্চত বিলিকৃত)	100 kg
March 15	:	Purchased 2400 units @ 6.50 each (ক্ৰয়)	
March 18	:	Return to supplier 200 units (Purchased on March, 4) (যোগানকাৰীলৈ ফেৰৎ) (4 মাৰ্চত ক্ৰয় কৰা)	

March 24	:	Purchased 1,000 units @ ₹ 7 each (ক্রয়)	
March 26	:	Issued (বিলি)	2100 units
March 27	:	Purchased 1200 units @ ₹ 7.50 each (ক্রয়)	
March 31	:	Issued (বিলি)	2800 units

From the above information prepare Storage Ledger by applying FIFO method.

ওপৰৰ তথ্যসমূহৰ পৰা FIFO পদ্ধতি প্ৰয়োগেৰে পণ্যসামগ্ৰী মজুতকৰণৰ খতিয়ান প্ৰস্তুত কৰা।

- (d) What is meant by labour turnover? What would be possible effects of labour turnover on the cost of production? Explain.

$$2+8=10$$

শ্ৰমিক আৱৰ্ত মানৈ কি বুজা ? শ্ৰমিক আৱৰ্তৰ ফলত উৎপাদন ব্যয়ত কেনে ধৰণৰ সম্ভাৱ্য প্ৰভাৱ পৰিব পাৰে তাক ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Following are the information related to earning of a worker for a week :

তলত দিয়া তথ্যসমূহ এজন শ্ৰমিকৰ এক সপ্তাহৰ উপাৰ্জনৰ লগত জড়িত :

Weekly working time 48 hours
সাপ্তাহিক কৰ্ম সময়

Hourly wage rate ₹ 7.50
মজুৰিৰ হাৰ প্ৰতি ঘণ্টাত

Rate per unit ₹ 3.00
প্ৰতি গোটৰ হাৰ

Normal time taken 24 minutes
per unit

প্ৰতি গোটৰ উৎপাদনৰ স্বাভাৱিক সময়

Normal output per week 120 units
সাপ্তাহিক স্বাভাৱিক উৎপাদনৰ হাৰ

Actual output per week 150 units
(প্ৰতি সপ্তাহৰ প্ৰকৃত উৎপাদন)

Calculate the earning of the worker for a week under —

তলত দিয়া ধৰণে শ্ৰমিকজনৰ এক সপ্তাহৰ মজুৰি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা :

(i) straight price rate

সৰল মূল্য হাৰত

(ii) Halsay premium scheme

হাল্চে ওপৰিষ্টি আঁচনি মতে

(iii) Rowan premium scheme

ৰোৱান ওপৰিষ্টি আঁচনি মতে

$$2+4+4=10$$

- (f) What is meant by machine hour rate ?
Mention the steps required to compute
machine hour rate. $2+8=10$

যান্ত্ৰিক সময় হাৰ মানে কি বুজা ? যান্ত্ৰিক সময় হাৰ
গণনাৰ প্ৰয়োজনীয় পদক্ষেপসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (g) A product passes through two processes.
The output of process I becomes the
input of process III and the output of
process II is transferred to warehouse.
The quantity of raw materials introduced
in to process I is 20,000 kg. The cost
and output data for the month of
January 2024, review as under :

এটা উৎপাদিত সামগ্ৰী দুটা উৎপাদন প্ৰক্ৰিয়াৰ মাজেৰে
সমাপন হয়। প্ৰথম উৎপাদন প্ৰক্ৰিয়াৰ পৰা লাভ কৰা
উৎপাদিত সামগ্ৰী দ্বিতীয় উৎপাদন প্ৰক্ৰিয়াত কেঁচা সামগ্ৰী
হিচাবে ব্যৱহাৰ হয় আৰু দ্বিতীয় প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা উৎপাদিত
সামগ্ৰী পণ্য মজুত ভাণ্ডাৰলৈ স্থানান্তৰ কৰা হয়। প্ৰথম
প্ৰক্ৰিয়াটোত কেঁচা মাল হিচাবে 20,000 কিলোগ্ৰাম
সামগ্ৰী ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। খৰচ আৰু উৎপাদন তথ্য
তলত 2024 বৰ্ষৰ জানুৱাৰী মাহটোৰ পৰা লোৱা হল :

	Process I	Process II
Direct materials প্ৰত্যক্ষ সামগ্ৰী	₹ 60,000	₹ 40,000
Direct labour প্ৰত্যক্ষ শ্ৰম	₹ 40,000	₹ 30,000
Production overhead উৎপাদন উপহিত ব্যয়	₹ 39,000	₹ 40,250
Normal loss স্বাভাৱিক ক্ষতি	8%	5%
Output উৎপাদন	18,000 kg	17,400 kg
Loss realisation ক্ষতিপূৰণ	₹ 2 per unit	₹ 3 per unit

The company fixes selling price on end
product at a margine of 20% on cost. Prepare
the Process Account and determine the
selling price per unit.

কোম্পানীয়ে 20% লাভ উৎপাদন ব্যয়ৰ ওপৰত নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি
বিক্ৰী মূল্য উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ ওপৰত ধাৰ্য্য কৰে। প্ৰক্ৰিয়া হিচাপ
প্ৰস্তুত কৰাৰ লগতে প্ৰতি গোটৰ বিক্ৰয় মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা।

(h) Following are the summary of transactions obtained from the costing records of Sri Ram India Limited :

তলত শ্ৰীৰাম ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ উৎপাদন ব্যয় সম্পৰ্কীয় লেনদেনসমূহৰ বিষয়ে প্ৰাপ্ত তথ্য দিয়া হল :

Purchase ক্ৰয়	₹ 2,00,000
Production wages paid উৎপাদন মজুৰি প্ৰদান	₹ 70,000
Stock issued to production order উৎপাদনৰ বাবে সামগ্ৰী বিলি	₹ 80,000
Works expenses charged to production কৰ্মব্যয় উৎপাদনৰ বিপৰীতে	₹ 45,000
Finished goods transferred from production orders উৎপাদন অৰ্ডাৰৰ পৰা ব্যৱহাৰযোগ্য সামগ্ৰী স্থানান্তৰ	₹ 2,22,000
Administrative expense charged to production উৎপাদনৰ বিপৰীতে প্ৰশাসনিক ব্যয় নিৰ্দ্ধাৰণ	₹ 15,000
Work expenses outstanding অপ্ৰদত্ত কৰ্ম ব্যয়	₹ 12,100

Work expenses paid ₹ 25,000
কৰ্ম ব্যয় প্ৰদান

Pass Journal entries for the above transaction under integral system of accounting.

ওপৰৰ লেনদেনসমূহ সংহত হিচাপকৰণ পদ্ধতিত জাৰেদা বহীত লিপিবদ্ধ কৰা।